

לחסוך בשבילים - כל אפשרויות החסכון לילד

מפק"מ בבנק, קרנות נאמנות ועד קופת גמל

במיוחד היום לאור השנה האחרונה יש חשיבות בפתירת חסכונות ייעודיים לילדים.
מעבר למה שנותנת המדינה • מהם המוצרים המתאימים להפקדה חודשית, ומה היתרונות והחסרונות שלהם?

החל מ-2017 קיים חיסכון חובה עבור ילדים בישראל ובמימון המדינה, במסגרת תוכנית "חיסכון לכל ילד", אך אם אתם מעוניינים להגדיל את החיסכון מעבר לכך, יש כמה מוצרים פיננסיים שכדאי להביא בחשבון. מוצרים שמתאימים להפקדה חודשית באמצעות הוראת קבע, ושברובם מאפשרים את הגדלת החיסכון באמצעות תשואה משוק ההון.

אז מה ההבדלים ביניהם, ומה היתרונות והחסרונות של כל אחד מהם?

קופת גמל להשקעה ותוכנית חיסכון בבנק - מאפשרים את פתיחת החיסכון על שם הילד. המשמעות היא שבגיל 18 החיסכון עובר לידי. למעשה, הורים יכולים למשוך כסף מהחיסכון של ילדיהם עד להגיעם לגיל 18, כי הם אלה שפתחו אותו, אך כמובן לא כדאי שיעשו זאת.

כשמשקיעים או חוסכים לאורך שנים הוא שכלל שהטווח ארוך יותר, כך אפשר להגדיל את הסיכון - כלומר, להשקיע יותר במניות. "בטווח הארוך, המגמה בשוק ההון היא של עלייה", נדגיש כי אין בכתבה האמורה משום ייעוץ השקעות פנסיוני או פיננסי, ולכל אחד הצרכים הייחודיים לו.

החיסכון המשתלם ביותר: קופת גמל להשקעה
סימולציה לחיסכון לילדים, המבוססת על הפקדה חודשית של 500 שקל למשך 18 שנה

מוצר	דמי ניהול ממוצעים בענף	הנחת תשואה/ריבית שנתית	ערך פדיון לסוף תקופה לפני מס	מס רווחי הון לתשלום (25%)	הסכום הנמשך לחשבון הבנק
קופת גמל להשקעה	0.64%	4%	147,460	6,443	141,017
פוליסה פיננסית לחיסכון והשקעה	1%	4%	142,343	5,313	137,030
קרן נאמנות	1.2%*	2.89%	125,897	1,677	124,220
פיקדון בנקאי בריבית צמודה למדד**	ללא	0.86%	116,810	1,343	116,810

* דמי ניהול מנהל הקרן, עמלת נאמן, דמי משמרת לבנק. ** מחושב לפי פריים 1.3% - ל-18 שנים. ריבית בנק ישראל עולה במוצע ב-0.25% כל שלוש שנים. הסימולציה באדיבות היועצת הפנסיונית שרון אלמגור. ההשוואה נעשתה בין מוצרים במסלולים של עד 30% מניות, וכללה את ההנחות הבאות: תשואה של 4% בשנה, כנדרש על ידי משרד האוצר עבור קופת גמל להשקעה ופוליסה פיננסית; בקרנות הנאמנות מדובר בתשואה הממוצעת בעשור האחרון; מדד שנתי ממוצע של 1%; קרן הנאמנות מוחזקת לכל אורך התקופה.

קופת גמל להשקעה: דמי ניהול נמוכים, וניידות קלה

מדובר במוצר חיסכון נזיל, שמוצע בידי בתי השקעות. הקופה מציעה אפיקי השקעה שונים שנעים בין אפס ל-100% מניות. קופת גמל להשקעה היא מוצר חיסכון שנחשב כה מוצלח, עד שאפילו הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, ד"ר משה ברקת, הצהיר בשבוע שעבר שבכוונתו להגדיל את תקרת ההפקדה השנתית בקופה מ-71 אלף שקל כיום ל-200-250 אלף שקל בשנה.

כשחוסכים לילדים, מגבלת ההפקדה השנתית לא כל כך משמעותית - כי הרי כמה הורים חוסכים 6,000 שקל בחודש לילדיהם - אך מה משנה הוא שאר היתרונות שגלומים בקופה הזו. היתרון הכי משמעותי הוא דמי הניהול, שהם הנמוכים ביותר בהשוואה לשאר המוצרים שנבדוק כאן: 0.6% במוצע ב-2019 לפי גמל-נט (נתוני 2020 טרם עודכנו). זה המחיר היחיד שמשלמים כאן, בלי כל עמלות נוספות.

הקופה מציעה לכם בחירה מסלולים שונים, ביניהם גם מסלולים בסיכון גבוה שמורכבים בעיקר ממניות, ולכן מתאימים לחסכונות ארוכי טווח כמו חיסכון לילד.

יתרונות:

אפשרויות חיסכון מגוונות, ודחיית תשלום מס (מס רווחי הון) למועד משיכת הכסף. דמי הניהול נמוכים ושקופים, וניתן לנייד את הקופה בין גופים, למשל בין בתי השקעות שונים, או בין מסלולים שונים, ללא מס או עמלה. יש גם אפשרות להמיר את הכסף לקצבת פנסיה אחרי גיל 60, בפטור ממס רווחי הון, אבל זו אופציה פחות רלוונטית כשחוסכים לילדים.

חסרון:

התשואה לא מובטחת ותלויה בביצועי הקופה.

פוליסה פיננסית לחיסכון והשקעה - חברת הביטוח

מדובר במוצר שדומה מאוד לקופת גמל להשקעה, אך עם שני הבדלים. ראשית, הוא מנוהל בידי חברות ביטוח, לא בתי השקעות, ושנית, דמי הניהול גבוהים יותר ועומדים על 0.8%-1.2%, תלוי בסכום החיסכון. גם כאן החיסכון נזיל, ואין עמלות או מסים על מעבר בין מסלולים. השוואה בין הפוליסות השונות מתאפשרת דרך ביטוח-נט, אך לא קל להשוות במדויק בין מסלולים ואפשר להיעזר באנשי מקצוע.

יתרונות:

אפשרויות החיסכון מגוונות, יש דחיית מס למועד הפירעון, ויש אפשרות לעבור ללא מיסוי בין מסלולים וחברות ודמי הניהול קבועים ושקופים.

חסרון:

הפוליסה יקרה באופן יחסי.

קרן נאמנות

מדובר ב"עוגת השקעות" - תיק השקעות גדול - שבה משקיעים אנשים רבים יחד. לקרן יש מנהל, למשל בית השקעות מסוים, וכן נאמן, והיא מחויבת לפרסם תשקיף למשקיעים מדי שנה. בתשקיף היא מפרטת את מדיניות ההשקעה שלה, העמלות שהיא גובה ופרטים נוספים. החיסכון בקרן יכול להיעשות דרך הבנק או ישירות דרך בית השקעות מסוים. הכסף נזיל, ואפשר למכור חלקים מתוך ה"עוגה".

יתרון:

תשקיף הקרן מאפשר לדעת במדויק במה הקרן משקיעה, כי יש עוגת השקעות מפורטת. למשל, הקרן תראה שהיא משקיעה עד 30% מאחזקותיה במט"ח ועד 30% במניות, וכן הלאה. רמת פירוט כזו, וההתחייבות לעמוד בה, לא קיימת בשאר המוצרים. לכן יש גם יכולת להשקיע בצורה ממוקדת יותר, כמו ענפים מסוימים ושוקים מסוימים.

חסרון:

עלויות גבוהות יותר, בגלל דמי ניהול ועמלות. כך, למשל, דמי הניהול שנגבים בתוך הקרן יחד עם דמי משמרת לבנק נעים בין 0.5% ועד 4%-5% בשנה. ככל שהקרנות כוללות יותר מניות, ובעיקר מניות שנסחרות בחו"ל, כך דמי הניהול גבוהים יותר. כמו כן, התשואה אינה מובטחת.

חיסכון בבנק: לרוב לטווח קצר

מדובר בחיסכון במסגרת הבנק שבו יש הבטחה לריבית מוגדרת מראש או למדד (המחירים לצרכן). יש מסלולים רבים של פיקדונות בנקאיים, כמו שקלי, צמוד-מדד, מט"ח ואחרים, שבחלקם הדרישה היא לסגור את הכסף לכמה שנים, מבלי אפשרות למשוך אותו ללא קנס. התשואה מובטחת אבל היא נמוכה, ונעה בין אפס לאחוז בשנה.

על פיקדון שקלי משלמים מס בגובה 15% בעת המשכיה, ועל פיקדונות צמודי מדד משלמים מס רווחי הון שהוא 25%. אנו בסביבת ריבית אפס. לכן, אין טעם של ממש לחסוך לטווח ארוך בפיקדון בנקאי. אין כיום כמעט הבדל בין להשאיר כסף בעו"ש לבין לשים אותו בפיקדון". אפשר להשוות בין תנאי תוכניות החיסכון שמציעים הבנקים השונים, ולבחור בטובה מביניהן.

יתרון:

ידאות לכסף, מה שיכול להתאים למי שחוסך לטווח קצר מאוד, למשל לחודשים ספורים.

חסרונות:

מאותה סיבה בדיוק שציינו ביתרון, חיסכון בנקאי פחות מתאים לחיסכון עבור ילדים, שהוא ארוך טווח. כאמור, התשואה נמוכה מאוד.

